

Folkhälsomyndigheten

FoHMFS 2014:4

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om teknisk sprit

I Folkhälsomyndighetens författningssamling (FoHMFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Folkhälsomyndigheten ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om teknisk sprit¹;

FoHMFS 2014:4

Utkom från trycket
den 4 februari 2014

beslutade den 2 januari 2014.

Folkhälsomyndigheten föreskriver² följande med stöd av 4 § första stycket 3, 5, 6, 7 och 8 samt andra stycket alkoholförordningen (2010:1636) och förordning (2011:926) om EU:s förordningar om pris- och marknadsreglering av jordbruksprodukter.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för den som säljer, köper, för in eller importerar teknisk sprit. Vad som avses med teknisk sprit framgår av 1 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622). Handel med teknisk sprit får endast ske om rätt till det föreligger enligt 6 kapitlet samma lag.

Utöver vad som anges i 6 kap. 5 § alkohollagen om vem som har rätt att köpa teknisk sprit gäller följande

1. Grund- och gymnasieskolor får för sin verksamhet köpa in teknisk sprit som inte är fullständigt denaturerad med högst 15 liter per år.

2. Näringsidkare som behöver små mängder teknisk sprit i sin verksamhet får köpa in teknisk sprit som är denaturerad enligt 19 § med högst 5 liter per år.

Anmälan

2 § Den som i sin verksamhet säljer, för in eller importerar teknisk sprit ska anmäla detta till Folkhälsomyndigheten.

Anmälan ska innehålla uppgift om

1. organisationsnummer, eller, i fråga om enskild firma, personnummer,
2. företagets namn, adress, postnummer och postadress,
3. kontaktperson med telefonnummer eller e-postadress,
4. typ av sprit samt spritens ändamål, uppskattad mängd per år och uppgift

om på vilket sätt spriten denaturerats alternativt om spriten saknar denaturering, och

¹ Tidigare bestämmelser i ämnet, se Statens folkhälsoinstituts föreskrifter (FHIFS 2011:1) om teknisk sprit.

² Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

5. vilket kontrollbolag som valts om verksamheten berörs av 6 § i dessa föreskrifter.

Definitioner

3 § De uttryck och definitioner som används i alkohollagen (2010:1622) har samma betydelse i dessa föreskrifter.

4 § Med fullständigt denaturerad teknisk sprit avses sprit som denaturerats i enlighet med vad som framgår av kommissionens förordning (EEG) nr 3199/93 av den 22 november 1993 om ömsesidigt erkännande av förfaranden för att fullständigt denaturera alkohol för att erhålla punktskattebefrielse.

Anteckningar och redovisning

5 § Den som säljer teknisk sprit ska föra anteckningar över försäljningen av spriten. Av anteckningarna ska framgå köparens namn med organisationsnummer, leveransadress, leveransdag, levererad mängd, teknisk kvalitet, användningsområde och denatureringsmedel för varje enskild leverans av teknisk sprit.

Varje kvartal ska redovisning lämnas till Folkhälsomyndigheten över de mängder teknisk sprit som sålts under perioden samt aktuellt lagersaldo.

Den som köper teknisk sprit som inte är fullständigt denaturerad ska föra anteckningar över inköp, förbrukning och lager av sprit. Lagerinventering ska ske med lämpliga intervall. Redovisning ska ske efter begäran från Folkhälsomyndigheten.

Den som för in eller importerar teknisk sprit ska föra anteckningar över införsel, import, förbrukning och lager av sprit. Lagerinventering ska ske med lämpliga intervall. Varje kvartal ska redovisning lämnas till Folkhälsomyndigheten över de mängder av teknisk sprit som förts in eller importerats under perioden, samt aktuellt lagersaldo.

Den som säljer, för in eller importerar teknisk sprit ska även redovisa anteckningarna vid begäran från Folkhälsomyndigheten.

Kvartalsvis redovisning ska lämnas till Folkhälsomyndigheten senast 30 dagar efter utgången kvartal.

Anteckningarna ska sparas minst två år.

Oberoende kontrollbolag

6 § Den som säljer teknisk sprit som inte är fullständigt denaturerad ska anlita ett oberoende kontrollbolag.

Ett oberoende kontrollbolag ska även anlitas av den som för in eller importerar teknisk sprit som inte är fullständigt denaturerad, och i större omfattning än 1 000 liter i lösvikt vid ett och samma tillfälle.

Kontroller enligt dessa föreskrifter ska utföras en gång i månaden och antingen ske genom slumpvis närvaro av kontrollant eller genom kontroll av dokumentation. Metoden för kontroll ska varieras så att kontroll genom närvaro inte utesluts. Den som inför eller importerar teknisk sprit mer sällan än en gång i månaden ska kontrolleras vid varje enskilt tillfälle. De dokument som kontrollbolaget behöver för att utföra sin kontroll ska finnas tillgängliga för kontrollanten. Vid mottagning av leveranser med fartyg ska kontrollbolag

alltid närvara. Vid kontroll av företag som enbart för in eller importerar teknisk sprit ska endast momenten mottagande och rapportering enligt 7 och 14 §§ kontrolleras.

Folkhälsomyndigheten kan besluta om ytterligare kontroller om det finns skäl till det.

Mottagande

7 § Kontrollbolaget ska kontrollera att rätt mängd och rätt kvalitet erhålls samt att överföringen till lager sker utan större svinn än förväntat utifrån en på förhand bestämd nivå.

När kontroll sker genom närvaro av kontrollant ska kontrollbolaget vid mottagande av leverans samt vid överföring till lagercistern

1. mäta mängden teknisk sprit i lastutrymmen och i cisterner före och efter att överföring skett samt kontrollera att lastutrymmet är tomt,

2. beräkna och bedöma eventuell differens mot lastad mängd respektive mot lossad mängd efter överföring till cisternerna,

3. vid behov ta prover på den tekniska spriten och på begäran av Folkhälsomyndigheten skicka dessa till myndigheten för analys,

4. kontrollera att denaturering utförs samt att det görs på ett sådant sätt att denatureringsämnen fördelas jämnt i hela volymen, och

5. kontrollera att cisternernas öppningar och övriga möjliga uttagsställen är utrustade med numrerade plomber före och efter överföringen.

Vid styckehantering räknas antalet.

Försäljning

8 § Kontrollbolaget ska gå igenom befintlig orderdokumentation för att därigenom säkerställa att handeln genomförts i enlighet med 6 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622) om säljarens skyldigheter vid försäljning.

Utlastning

9 § Kontrollbolaget ska kontrollera att ordern överensstämmer med den utlastade tekniska spriten vad gäller mängd och uppgiven denaturering, samt att fordon, behållare m.m. är låsta och/eller plomberade.

Förvaring

10 § Kontrollbolaget ska kontrollera att den tekniska spriten förvaras så att åtkomst för obehöriga förhindras.

Kontrollen ska även innefatta cisternernas och rörledningarnas möjliga uttagsställen, plomberingar och lås samt en genomgång av lagret för att avgöra om avledning har skett eller kan ske.

Lagerinventering

11 § Kontrollbolaget ska kontrollera att lagerinventering utförs. Beräknad förväntad lagermängd utifrån köpt, införd, importerad, tillverkad, såld och använd mängd teknisk sprit jämförs med uppmätt mängd. Bedömning görs av om differensen är normal jämfört med en på förhand bestämd åtgärdsnivå.

12 § Kontrollbolaget ska kontrollera att differenser som är onormala jämfört med en på förhand bestämd åtgärdsnivå utreds och att de förbättringar av säkerhetsåtgärder som bedöms vara nödvändiga genomförs. Även händelser som tyder på stöld, tillgrepp eller annan åverkan ska utredas.

Anteckningar

13 § Kontrollbolaget ska kontrollera att anteckningar förs enligt 5 § och att anteckningarna sparas för varje enskild leverans av teknisk sprit.

Rapportering

14 § Kontrollbolaget ska kontrollera att företaget har lämnat sin redovisning enligt 5 §.

Kontrollbolagets rapporteringsskyldighet

15 § Kontrollbolaget ska rapportera resultaten av kontrollerna till Folkhälsomyndigheten.

Rapportering ska ske i samband med att kontrollen görs.

Förvaring

16 § Teknisk sprit ska stå under betryggande kontroll och förvaras så att åtkomst för obehöriga förhindras.

Denaturering

17 § Teknisk sprit som ska användas eller säljas inom landet och som inte är fullständigt denaturerad ska vara denaturerad på något av de sätt som anges i dessa föreskrifter.

De angivna mängderna avser mängden denatureringsmedel per kg ren etanol.

Kosmetika m.m.

18 § Teknisk sprit avsedd att användas endast i tillverkning av parfym, eau de toilette, rakvatten och andra kosmetiska och hygieniska produkter samt luftfräschare ska denatureras med

1. 10 g dietylftalat,
2. 0,01 g denatoniumbensoat + 1 g tertiärbutanol,
3. 60 g isopropanol + 1 g tertiärbutanol,
4. 6 g dietylftalat + 1 g tertiärbutanol, eller
5. 15 g pepparmyntolja.

Denaturering enligt 5 p. är endast avsedd för tillverkning av munhygieniska produkter.

19 § Teknisk sprit avsedd att användas i produktion av varor som inte är avsedda att förtäras av människor, i produktionsprocesser, för vetenskapliga ändamål eller för medicinska ändamål på sjukhus och apotek ska denatureras med

1. 20 g metyletylketon,
2. 20 g metylisobutylketon,
3. 30 g aceton,
4. 40 g butanol,
5. 50 g etylacetat, eller
6. 100 g isopropanol.

Med butanol avses normalbutanol, tertiärbutanol eller isobutanol.

Drivmedel

20 § Teknisk sprit avsedd att användas endast till inblandning i drivmedel där etanolhalten är lägre än 70 viktprocent men är högre än 10 viktprocent ska denatureras med

1. 20 g metyltertiärbutyleter, eller
2. 20 g etyltertiärbutyleter.

21 § Teknisk sprit avsedd att användas endast till inblandning i drivmedel där etanolhalten är 70 viktprocent eller högre ska denatureras med

1. 25 g metyltertiärbutyleter + 5 g isobutanol, eller
2. 25 g etyltertiärbutyleter + 5 g isobutanol.

22 § Teknisk sprit avsedd att användas endast till inblandning i drivmedel som innehåller bensen ska vid förvaring inför tillverkning av färdig produkt, om den inte denaturerats enligt 20 eller 21 §§, denatureras med minst 3 viktprocent bensen.

Underlåtelse av denaturering

23 § Denaturering av teknisk sprit får underlåtas i de fall som anges i 24–31 §§ om denaturering hindrar avsedd användning.

Produktion av livsmedel

24 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas

1. som ingrediens i livsmedel eller vid livsmedelstillverkning,
2. i direkt kontakt med livsmedel, och
3. i tillverkning av bläckfärg avsedd att tryckas på livsmedel.

Produktion av läkemedel och medicintekniska produkter

25 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas

1. som ingående substans i läkemedel eller vid läkemedelstillverkning,
2. vid rengöring av ytor och utrustning i direkt kontakt med läkemedel och diagnostika under produktion, och

3. vid rengöring av invasiva medicintekniska produkter samt ytor i direkt kontakt med sådana produkter.

Verksamhet vid laboratorier inklusive provinsamling i fält för vidare analys eller studier

26 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas vid

1. synteser,
2. analyser,
3. spektrofotometriska mätningar,
4. molekylärgenetiskt arbete,
5. biokemiskt arbete,
6. fixering och färgning av mikroskopiska och histologiska preparat,
7. beredning av lösningar till analytiska ändamål,
8. desinfektion av ytor i direkt eller nära kontakt med celler i samband med cellodling,
9. desinfektion i samband med djurförsök, då etanolen inte dunstat,
10. rengöring av analysinstrument,
11. finrengöring av analysutensilier,
12. rengöring av utrymmen och instrument som ska hålla högvacuum,
13. konservering av preparat som ska förvaras minst 10 år,
14. konservering av preparat som ska användas för vidare analys eller studier, och
15. utplockning och tvätt av mineral inför isotopanalys.

Verksamhet vid polis- och tullmyndigheter

27 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas vid beredning av framkallningsvätskor.

Undervisning på grundskolor och gymnasieskolor

28 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas vid

1. framställning av estrar och andra synteser,
2. extraktioner,
3. analyser,
4. beredning av indikatorlösningar,
5. fixering och färgning av mikroskopiska preparat,
6. biokemiska laborationer, och
7. konservering av biologiska preparat som ska förvaras minst 10 år.

Rengöring av optik

29 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas vid

1. rengöring av optiska fibrer, och
2. rengöring av optik.

Metallografisk verksamhet

30 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas vid beredning, etsning och analys av metallografiska prov.

31 § Teknisk sprit som inte denaturerats får användas vid

1. rengöring av glasplåtsnegativ,
2. konservering, sanering och restaurering av papper,
3. konservering av biologiska preparat som ska förvaras minst 10 år, och
4. konservering av biologiska preparat som ska användas för vidare analys eller studier.

Undantag

32 § Bestämmelserna om denaturering i dessa föreskrifter gäller inte för teknisk sprit som lagligen tillverkas eller säljs i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som tillverkas lagligen i ett annat land som har undertecknat avtalet om Europeiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Bestämmelserna ska dock gälla om Folkhälsomyndigheten kan visa att den tekniska spriten i fråga, för sitt ändamål, inte uppnår en säkerhetsnivå som är likvärdig med den som garanteras genom dessa föreskrifter.

33 § Folkhälsomyndigheten kan medge dispens från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 3 januari 2014.

Folkhälsomyndigheten

JOHAN CARLSON

Ylva Glantz
(Avdelningen för kunskapsstöd)

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, SE-171 82 Solna **Östersund** Forskarens väg 3, SE-831 40 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se